

propter infirmitatem carnis vestrae. Parum est ut contemnas quidquid te delectabat : contemne quidquid te terrebat ; contemne carceres, contemne vincula, contemne equuleum, contemne tormenta, contemne mortem. Hæc vicisti, me invenisti. In utroque gradu amatores justitiæ vos probate.

VIII. Invenimus forsitan aliquos qui præponant justitiæ delectationem voluptatibus et delectationi corporis sui : qui autem pro illa pœnas, dolores, mortemque contemnat, putas est aliquis in vobis ? Saltem cogitemus, quod profiteri non audemus. Quid cogitamus ? Ubi cogitamus ? Millia Martyrum adjacent oculis nostris, ipsi veri amatores perfectique justitiæ. De illis dictum est : « Omne » gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationes varias incideritis ; scientes quod probatio fidei vestrae patientiam operatur ; patientia autem opus perfectum » habet¹. » Quid addi potest, ut opus perfectum habeat ? Amat, ardet, fervet, calcatur omnia quæ delectant, et transit : venit ad aspera, horrenda, truculenta, minantia, calcatur, frangitur, et transit. O amare, o ire, o sibi perire, o ad Deum pervenire. « Qui animam suam amat, perdet » illam ; et qui perdiderit animam suam propter me, in » vitam æternam inveniet illam². » Sic armandus est amator justitiæ, sic armandus est amator invisibilis pulchritudinis. « Quæ dico vobis in tenebris, dicite in lumine ; » et quæ in aure auditis, super tecta prædicate³. » Quid est : « Quæ dico vobis in tenebris, dicite in lumine ? » Quæ dico et auditis mente, dicite præsumentes. « Et » quod in aure auditis, super tecta prædicate. » Quid est : « In aure auditis ? » In secreto auditis ; quia profiteri et confiteri adhuc timetis. Quid est ergo : « Super tecta prædicatè » dicatè ? » Domus vestrae, corpora vestra ; domus vestrae,

¹ Jacob. 1, 2-4. — ² Matth. x, 39. — ³ Ibid. 27.

carnes vestrae. Ascende in tectum, calca carnem, et prædica verbum.

IX. Sed prius, fratres mei, plangite quod eratis, ut quod nondum estis, esse possitis. Hoc quod loquor magnum est. Et unde nobis magnum ? Summum est, perfectum est, optimum est : unde nobis ? Audite unde nobis : « Omne datum optimum et omne donum perfectum de » sursum est, descendens a Patre luminum, apud quem » non est transmutatio, nec momenti obumbratio¹. » Inde est quod habemus bonum, inde est quod nondum habemus. Non habetis ? « Petite, et accipietis. Si vos, ait » Salvator, si vos cum sitis mali nostis bona data dare » filiis vestris, quanto magis Pater vester cœlestis dabit » bona petentibus se² ? » Examinet se ergo omnis homo, et quidquid in se boni invenerit, quod pertineat ad justificationem nostram, agat gratias illi qui dedit, et agendo gratias illi qui dedit, ab illo petat et quod nondum dedit. Non enim tu in accipiendo proficis, et ille in dando deficit. Quantumlibet capaces fauces, capacem ventrem afferas ; fons vincit sitientem.

SERMO CLX³.

De verbis Apostoli, 1 Cor. 1. *Qui gloriatur, in Domino gloriatur.* Et de versu Psalmi LXX. *In tua justitia erue me, et exime me.*

I. ADMONITI ab Apostolo sumus, ut « Qui gloriatur,

¹ Jacob. 1, 17. — ² Matth. vii, 7 et 11. — ³ Alias XI, inter editos ex Carthusiæ MSS.

» in Domino gloriatur¹; » eique Domino cantavimus : « In » tua justitia erue me, et exime me². » Hoc est ergo in Domino gloriari, non in sua, sed in ejus justitia gloriari. Hæc autem justitia latuit eos, qui de sua justitia gloriantur. Et hoc maxime vitium apparuit in Judæis Novum Testamentum recusantibus et in vetere homine remanentibus. Frustra et infructuose in suis codicibus legerant atque cantaverant : « In tua justitia erue me. Ignorantes » enim Dei justitiam, et suam volentes constituere, justitiae Dei non sunt subjecti³. » Nemo ergo tanquam de sua justitia gloriatur, etiamsi justus est. De sua quippe justitia glorianti dictum est : « Quid enim habes quod » non accepisti⁴? » Ergo « Qui gloriatur, in Domino gloriatur. » Quid enim securius, quam in illo gloriari, de quo nemo potest omnino confundi? Nam si gloriatus fueris in homine, potest inveniri aliquid in homine, imo multa inveniri possunt in homine, de quibus confundatur, qui in illo gloriatur. Cum autem audis non esse in homine gloriandum, utique nec in te : non enim tu non homo. Si ergo gloriaris in te, in homine gloriaris : et hoc est stultius et execrabilius. Quia si gloriatus fueris in homine justo aliquo vel alio sapiente, ille non in se gloriatur in quo tu gloriaris; tu autem si in te gloriaris, non sapiens, non justus es : si autem non oportet in homine sapiente gloriari, multo minus oportet in insipiente gloriari. Qui autem gloriatur in se, in insipiente gloriatur. Eo enim ipso insipiens convincitur, quia in se ipso gloriatur. Ergo « Qui gloriatur, in Domino gloriatur : » nihil tutius, nihil securius. Si potes, habes quod apprehendas, in Domino gloriatus non confunderis. Non enim aliquid reprehensionis inveniri potest in illo, « In quo gloriaris. » Ac per hoc et ille, qui non dicebat : In mea justitia erue

¹ 1 Cor. 31. — ² Psal. LXX, 3. — ³ Rom. x, 3. — ⁴ 1 Cor. iv, 7.

me; sed « In tua justitia erue me : » hoc prius dixit : « In te speravi, Domine, non confundar in æternum¹. »

II. Numquid enim aliud est, in quo erraverunt Judæi, aut quo alio vitio ab evangelica gratia extorres facti sunt, nisi uno illo de quo Apostolus non tacuit, quod paulo ante commemoravi? « Testimonium, inquit, eis perhibeo, quia zelum Dei habent, sed non secundum scientiam². » Ubi laudavit, etiam reprehendit. Unde ergo illi vitiosi? Quia utique quamvis zelum Dei habeant, non secundum scientiam. Et quasi consuleremus Apostolum, et diceremus : Quid est quod dixisti, non secundum scientiam? Quæ est ista scientia, quam illi non habent, qui tamen zelum Dei habent? Quam scientiam non habent, vis audire? Attende quod sequitur : « Ignorantes » enim Dei justitiam, et suam volentes constituere, justitiae Dei non sunt subjecti. » Si ergo zelum Dei habes, et vis habere secundum scientiam, et pertinere ad Testamentum Novum, ad quod Judæi propterea pertinere non potuerunt, quia zelum Dei non secundum scientiam habuerunt; agnosce Dei justitiam, et noli tuam velle constituere hanc ipsam, si quam habes : si bene vivis, si præcepta Dei facis, noli tuum putare; hoc est enim velle suam justitiam constituere. Agnosce a quo acceperis et habes quod accepisti. « Non enim habes, quod non accepisti. Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non accepisti? » Cum enim gloriaris, quasi non acceperis, in te gloriaris : et ubi est : « Qui gloriatur, in Domino gloriatur? » Datum tene, sed datorem agnosce. Spiritum suum se daturum cum promitteret Dominus, « Si quis sitit, inquit, veniat ad me, et bibat. Qui credit in me, flumina aquæ vivæ fluent de ventre ejus³. » Unde in te hoc flumen? Recordare tuam pristinam siccitatem.

¹ Psal. LXX, 1. — ² Rom. x, 2. — ³ Joan. vii, 37, 38.

Nisi enim siccus fuisses, non sitisses : si non sitisses, non bibisses. Quid est, si non sitisses, non bibisses ? Nisi tu te inanem invenisses, in Christum non credidisses. Antequam diceret : « Flumina aquæ vivæ fluent de ventre » ejus : » prius dixit : « Si quis sitit, veniat et bibat. » Ideo flumen habebis aquæ vivæ, quia bibis : non bibis, si non sitis : si autem sitiebas, quare tanquam de tuo flumine gloriari volebas ? Ergo « Qui gloriatur, in Domino » gloriatur¹. »

III. « Et ego, inquit, fratres, veniens ad vos veni non » in elatione verbi aut sapientiæ, annuntians vobis mysterium² Dei. » Dicit etiam : « Numquid dixi me scire » aliquid in vobis, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum³ ? » Etsi hoc solum sciebat, nihil est quod nesciebat. Magnum est scire Christum crucifixum : sed ante oculos parvulorum tanquam involutum posuit thesaurum : « Christum, inquit, crucifixum ? » Quanta habet intus iste thesaurus ? Deinde alio loco, cum metueret quibusdam, ne per philosophiam et inanem fallaciam seducerentur a Christo, thesaurum scientiæ et sapientiæ Dei promisit in Christo. « Cavete, inquit, ne quis vos seducat per philosophiam et inanem seductionem, secundum » elementa mundi, non secundum Christum, in quo sunt » omnes thesauri sapientiæ et scientiæ absconditi⁴. » Christus crucifixus, thesauri sapientiæ et scientiæ absconditi. Nolite ergo, inquit, nomine sapientiæ decipi. Ad hoc involucrum vos advocate, hoc vobis ut evolvatur, orate. Stulte hujus mundi philosophe, quod quæris nihil est : quem non quæris⁵. Quid prodest, quia multum sitis, et fontem calcando pertransis ? Contemnis humilitatem, quia non intelligis majestatem. « Si enim cognovis-

¹ 1 Cor. II, 1. — ² Forte martyrimum. — ³ 1 Cor. II, 2. — ⁴ Coloss. II, 3, et 3. — ⁵ Hic aliquid de est.

» sent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent¹. Jesum » Christum, inquit, crucifixum. Non dixi aliquid me in » vobis scire, nisi Jesum Christum et hunc crucifixum : » humilitatem ejus, quam irrident superbi, ut fiat in eis : » « Increpasti superbos ; maledicti enim qui declinant a mandatis tuis². » Et quod est mandatum ejus, nisi ut credamus in eum, et diligamus invicem ? In quem credamus ? In Christum crucifixum. Quod non vult audire superbia, hoc audiat sapientia. Mandatum ejus est, ut credamus in eum. In quem ? In Christum crucifixum. Hoc est mandatum ejus, ut credamus in Christum crucifixum. Hoc omnino : sed superbus iste, erecta cervice, tumenti gutture, elata lingua, inflatis buccis irridet Christum crucifixum. Maledicti ergo qui declinant a mandatis tuis. Quare irrident, nisi quia vilem vesticulam forinsecus circumdatam vident, latentem intus thesaurum non vident ? Videt carnem, videt hominem, videt crucem, videt mortem, ista contemnit. Mane, noli transire, noli spernere, noli insultare. Expecta, scrutare : forte est aliquid intus quod te multum delectet. Si invenias : « Quod oculus non » vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit³. » Videt oculus carnem : est infra carnem quod oculus non videt. Audit auris tua vocem : est ibi quod auris non audivit. Ascendit in cor tuum, quasi de terrenis cogitationibus, homo crucifixus et mortuus : est illic quod in cor hominis non ascendit. Ascendunt enim in cor nostrum usitatae cogitationes : « Ascendit, inquit, in cor Moysi » vitare fratres suos⁴ ; » humana est ista conditio⁵. Et cum Discipuli de ipso Domino dubitarent, et apud se ipsos dicerent, cum subito resurrexisse conspicerent : Ipse est,

¹ 1 Cor. II, 8. — ² Psal. CXVIII, 21. — ³ 1 Cor. II, 9. — ⁴ Exod. II, 11. — ⁵ Forte cogitatio.

non est : caro est, spiritus est : hoc eis dicit : « Quid cogitationes ascendunt in cor vestrum¹? »

IV. Quæramus ergo, si possumus, non quod in cor nostrum possit ascendere, sed quo cor nostrum mereatur ascendere. Merebitur enim in regnante glorificari, qui didicerit in crucifixo gloriari. Unde videns ipse Apostolus, non solum quo ascendat, sed etiam qua ascendat. Multi enim viderunt quo, nec viderunt qua : amaverunt celsitudinis patriam, sed ignoraverunt humilitatis viam. Sciens ergo Apostolus, et cogitans et præmeditans, non solum quo, sed etiam qua : « Mihi, inquit, absit gloriari, nisi » in cruce Domini nostri Jesu Christi². » Poterat dicere : In sapientia Domini nostri Jesu Christi, et verum diceret : poterat, in maiestate, et verum diceret : poterat, in potestate, et verum diceret : sed dixit : « In cruce. » Ubi mundi philosophus erubuit, ibi thesaurum Apostolus reperit : non contemnendo vile involucrum, pervenit ad pretiosum involutum. « Absit, inquit, mihi gloriari, nisi » in cruce Domini nostri Jesu Christi. » Bonam sarcinam sustulisti, ibi totum est quod quæsisisti; et quid ibi magnum lateret, ostendisti. Quale adjutorium, « Per quem » mihi, inquit, mundus crucifixus est et ego mundo³. » Quando tibi crucifigeretur mundus, nisi pro te crucifigeretur per quem factus est mundus? Ergo « Qui gloriatur, in Domino gloriatur. » Quo Domino? Christo crucifixo. Ubi humilitas, ibi maiestas; ubi infirmitas, ibi potestas; ubi mors, ibi vita. Si vis ad illa pervenire, noli ista contemnere.

V. Audisti in Evangelio filios Zebedæi. Quærebant altitudinem, dicentes ut unus eorum sederet ad dexteram tanti patrisfamilias, alter ad sinistram. Magnam plane

¹ Luc. xxiv, 38. — ² Galat. vi, 14. et Beda et Florus ibidem. — ³ Galat. vi, 14.

illi celsitudinem requirebant, magnam : sed quoniam postponebant qua, vocat eos Christus ab eo quo ire volebant, ad illud qua ire debebant. Quærentibus quippe tantam celsitudinem quid respondit? « Potestis bibere » calicem, quem ego bibiturus sum¹? » Quem calicem, nisi humilitatis, nisi passionis? quem bibiturus et in se transformans infirmitatem nostram ait Patri : « Pater, si » fieri potest, transeat a me calix iste². » Istos ipsos in se transformans, qui talem calicem bibere recusabant, et altitudinem quærebant, humilitatis viam negligebant : « Potestis bibere, inquit, calicem, quem ego bibiturus sum? » Christum quæretis excelsum; redite ad crucifixum. Vultis regnare et gloriari in sedibus Christi; prius discite dicere : « Mihi absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri » Jesu Christi³. » Hæc est doctrina christiana, humilitatis præceptum, humilitatis commendatio, ut non gloriemur, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. Nam non est magnum in Christi sapientia gloriari : magnum est in cruce Christi gloriari; unde tibi insultat impius, inde gloriatur pius; unde insultat superbus, inde gloriatur Christianus. Noli erubescere de cruce Christi : ideo in fronte tanquam in sede pudoris signum ipsum accepisti. Recole frontem tuam, ne linguam expavescas alienam.

VI. Signum Veteris Testamenti circumcisio in latenti carne : signum Novi Testamenti crux in libera fronte. Ibi enim occultatio est, hic revelatio : illud est sub velamine, hoc in facie. « Quandiu enim legitur Moyses, velamen » super cor eorum positum est⁴. » Quare? Quia non transierunt ad Christum. « Cum enim transieris ad Christum, » auferetur velamen⁵ : » ut qui habebas in occulto circumcisionem, in fronte portes crucem. « Nos autem re-

¹ Matth. xx, 22. — ² Id. xxvi, 39. — ³ Galat. vi, 14. — ⁴ 2 Cor. iii, 15. — ⁵ Ibid. 16.

» velata facie gloriam Domini speculantes, in eandem
 » imaginem, inquit, transformamur, de gloria in gloriam,
 » tanquam a Domini Spiritu¹. » Ne hoc tibi tribuas, ne
 hoc tuum putes, ne ignorans Dei justitiam et tuam volens
 constituere, justitiæ Dei non sis subjectus. Transi ergo
 ad Christum, o qui gloriaris de circumcissione. Inde enim
 vis gloriam habere, quod verecundaris ostendere. Signum
 est, verum est, a Deo præceptum est: sed occultationis
 signum est: Novum enim Testamentum in Veteri velaba-
 tur: Vetus Testamentum in Novo revelatur. Ideo signum
 ab occulto transeat in manifestum, et incipiat esse in
 fronte quod latebat sub veste. Nam in eo signo Christum
 esse prænuntiatum quis ambigat? Inde cultellus petri-
 nus, « Petra autem erat Christus². » Inde octavus dies
 circumcissionis, et Dominicus resurrectionis³. Ideo Apos-
 tolus inde transiens, inde veniens, transiens scilicet ad
 Christum, ut auferatur velamen, novit unde gloriatur.
 « Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri
 » Jesu Christi⁴. » Quid enim prius dixerat? « Neque enim
 » qui circumcisi sunt, ii legem custodiunt; sed volunt
 » vos circumcidi, ut in vestra carne glorientur⁵. » Tu
 quid, Apostole? Transfer signum ad frontem. « Mihi au-
 » tem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu
 » Christi. » Hic habeo, inquit, quod ignorabam. Venit
 Testamentum Novum, revelatum est quod occultabatur.
 « Qui sedebant in umbra mortis, lumen ortum est eis⁶. »
 Revelatum est eis quod occultabatur: quod latebat, in
 aperto est. Venit ipsa petra, omnes nos spiritu circumci-
 dit, et suæ humilitatis signum in redemptorum fronte
 defixit.

VII. Jam gloriatio in cruce sit Christi: non nos pudeat

¹ 1 Cor. III, 18. — ² 1 Cor. X, 4. — ³ V. Serm. 169, cap. 2. — ⁴ Galat.
VI, 14. — ⁵ Ibid. 13. — ⁶ Isai, IX, 2.

humilitatis excelsi. Quandiu discretio ciborum, et carnis
 circumcisio? Quorum Deus venter¹, et gloria in puden-
 dis eorum. Illis futura prænuntiabantur, jam facta cre-
 dantur. Non simus ingrati ei qui venit, si expectavimus
 ut veniret. Sed unde Judæi ab hac gratia extorres, alieni,
 fugitivi? Quia zelum Dei habent, sed non secundum
 scientiam². Quam scientiam? Ignorantes, inquit, Dei
 justitiam, et suam volentes constituere: non tenentes Deum
 nisi in præceptis, et suis viribus se arbitantes implere
 posse præcepta, adjutorium devitarunt³. « Finis enim
 » legis Christus, perfectio legis Christus, ad justitiam
 » omni credenti⁴. » Et quid facit Christus? Justificat
 impium. Credendo quippe in eum qui justificat impium,
 non pium, sed impium; faciens pium, quem reperit im-
 pium: « Credenti ergo in eum, qui justificat impium, de-
 » putatur fides ejus ad justitiam⁵. Si enim Abraham ex
 » operibus justificatus est, tanquam ipse fecerit, tanquam
 » sibi hoc ipse præstiterit; habet gloriam, sed non apud
 » Deum⁶. Qui autem gloriatur, in Domino gloriatur; »
 et securus dicat, « In tua justitia erue me, et exime me. »
 Erui enim et eximit in se sperantes; non suis viribus,
 quod acceperint, tribuentes. Et hoc ipsum enim est sa-
 pientiæ, scire cujus est donum. Quis hoc dixit? Qui ro-
 gavit Deum, ut daret illi continentiam⁷. Quæ justitia,
 quæ particula justitiæ impleri potest, sine aliqua conti-
 nentia? Delectat enim peccare: nam si non delectaret,
 non fieret. Minus autem delectat justitia, aut non delectat,
 aut minus quam dignum est, delectat. Unde hoc, nisi de
 languoribus animæ? Panis in fastidio est, et delectat ve-
 nenum. Unde iste languor sanabitur, obsecro vos? Ita-ne
 a nobismetipsis et per nosmetipsos? Qui omnes idonei

¹ Philip. III, 19. — ² Rom. X, 2. — ³ Forte Dei ignorarunt. — ⁴ Rom.
X, 4. — ⁵ Id. IV, 5. — ⁶ Ibid. 2. — ⁷ Sap. VIII, 21.

fuius vulnerare nos, quis nostrum est idoneus curare quod fecit? Sic et in ipsis delictis, quis non cum voluerit, vulnerat se? Sed non quis cum voluerit, sanat se. Sit ergo animus pius, sit fideliter Christianus, sit gratiæ non ingratus. Agnoscat medicus: nunquam se sanat ægrotus.

SERMO CLXI¹.

De verbis Apostoli, I. Cor. vi. *Nolite errare: neque fornicatores, neque idolis servientes... regnum Dei possidebunt. Nescitis quia corpora vestra membra Christi sunt? etc.*

I. APOSTOLUM audivimus, cum legeretur, corripientem et coërcentem humanas libidines, et dicentem: « Nescitis quia corpora vestra membra Christi sunt? Tollens » ergo membra Christi, faciam membra meretricis? » Absit². » Corpora ergo nostra membra Christi esse dixit; quoniam Christus caput nostrum est, eo quod homo factus est propter nos: caput de quo dictum est; « Ipse » Salvator corporis nostri³. » Corpus autem ejus Ecclesia est⁴. Si ergo Dominus noster Jesus Christus tantummodo animam humanam susciperet, membra ejus non essent nisi animæ nostræ: quia vero et corpus suscepit, per quod etiam caput est nobis, qui ex anima et corpore constamus; profecto illius membra sunt et corpora nostra. Si ergo unusquisque cupiens fornicari, vilescebat sibi, et in se ipso contemnebat se ipsum; non in se contemnat

¹ Alias xviii de verbis Apostoli. — ² I Cor. vi, 15, et Florus ibid. — ³ Ephes. v, 23. — ⁴ Coloss. i, 18.

Christum; non dicat: Faciam, nihil sum: « Omnis caro » scœnum¹. » Sed corpus tuum membrum est Christi. Quo ibas? Redi. Quo te tanquam præcipitare cupiebas? Parce in te Christo, agnosce in te Christum. « Tollens » ergo membra Christi, faciam membra meretricis²? » Meretrix est enim, quæ tibi ad adulterium consentit: et forte ipsa Christiana tollit membra Christi, et facit membra adulteri. Invicem in vobis contemnit Christum, nec agnoscitis Dominum vestrum, nec cogitatis pretium vestrum. Qualis autem ille Dominus, qui servos suos fecit fratres suos? Sed parum erat fratres suos, nisi faceret membra sua. Ita-ne tanta dignitas viluit? Quia tam benigne præstita est, non honor ei retribuitur? Si non præstaretur, desideraretur: quia præstita est, contemnitur?

II. Hæc autem corpora nostra, quæ dicit Apostolus membra esse Christi, propter corpus Christi, quod ex genere corporis nostri suscepit, hæc ergo corpora nostra dicit idem Apostolus templum esse in nobis Spiritus sancti, quem habemus a Deo. Propter corpus Christi corpora nostra membra sunt Christi³: propter inhabitantem Spiritum Christi, corpora nostra sunt templum Spiritus sancti. Quid horum in te contemnis? Christum, cujus membrum es? an Spiritum sanctum, cujus templum es? Ipsam meretricem, quæ tibi consentit ad malum, non audes fortasse introducere in cubiculum tuum, ubi habes lectum tuum conjugalem: sed quæris aliquem abjectum in domo tua et turpem locum, in quo turpiter volueris. Defers ergo honorem cubiculo uxoris tuæ, et non defers templo Dei tui? Non introducis impudicam, ubi dormis cum conjugate tua, et tu ipse is ad impudicam, cum sis templum Dei? Puto quia melius est templum Dei, quam cubiculum uxoris tuæ. Quocumque enim ieris,

¹ Isaï. xl, 6. — ² I Cor. vi, 15. — ³ Ibid. 19.